

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

RYTTERSKOLEN

Medlemsblad for

KARLEBO LOKALHISTORISKE FORENING

www.lokalhistoriske-forening.dk

8. årgang nr. 4 - Vinter 2014

"Så blev det atter JUL på vort lille museum".

Karlebo Lokalhistoriske Forening's medlemsblad Rytterskolen, udkommer 4 gange årligt og udsendes bl.a. til foreningens medlemmer.
www.lokalhistoriske-forening.dk

FORSIDEBILLEDET

Museets nyerhvervelse – en 80 år gammel brandbil, en gave, fra brandmaterielmuseet i Esbønderup. Brandbilen har gjort tjeneste i Asminde-rød-Grønholt kommune der var forløberen for Fredensborg kommune. Et par beredskabs- og brandfolksveteraner vil stå for vedligehold og renovering af Brandbilen.

Foto collage: Per Eckart Hansen

Vi på redaktionen ønsker alle vore medlemmer en rigtig glædelig Jul og et godt nytår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Formanden har ordet	side	3
Tragedien i Skørbæk	side	5
Noget om Jellerød og Jellebro	side	15
Brandbil doneret til museet	side	21
Stemningsbilleder fra julemarkedet	side	22

Redaktør

Flemming Jappsen
Holtebakken 49 - 2990 Nivå
Tlf.: 5124 5338
fl.jappsen@mail.tele.dk

Grafiker og illustratør

Per Eckart Hansen
Mariehøj 453 - 2990 Nivå
Tlf.: 2947 5355
webmaster@lokalhistorisk-museum.dk

Tryk: 600 eksemplarer. ISSN: 1904-853X

Deadline for bidrag til næste udgave af medlemsbladet er søndag 6. april 2015.

Materiale til redaktøren modtages gerne elektronisk.

Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktøren.

Formanden har ordet

Anerkendelse

Atter et travlt år er gået i vores forening. Travlheden skyldes ikke blot, at vi søger at give vore medlemmer nogle gode tilbud. Men også, at vi tillige er en museumsforening, der af byrådet har fået overdraget opgaven at drive Fredensborg Lokalhistoriske Museum.

Det kræver meget arbejde, men heldigvis er bestyrelsen ikke alene om dette arbejde. En bred kreds udover bestyrelsen gør et stort og fortjenstfuldt stykke arbejde for at gøre museet til en succes. Hvilket må siges at være lykkedes. Rart er det derfor, når både medlemmer og gæster strømmer til. Men rart er det også, at vi efterhånden føler en anerkendelse af museet som en vigtig kommunal institution.

Anerkendelsen som et fuldt professionelt museum giver sig forskellige udtryk. Som f.eks., når vi oplever, at skoler i stort tal kommer med deres klasser for, at disse kan opleve en skoledag, som den fandt sted i gamle dage.

En stor anerkendelse er det også, når man på den nye Fredensborg Store Kro nu ønsker, at museet opretter en "filial" i et til formålet særligt indrettet lokale på kroen. Her vil særudstillingen 2014 om Fredensborg Slot og Slotshave bliver genetableret om kort tid, for så at løbe der de næste mange år.

På bestyrelsen vegne vil jeg gerne hermed sige alle vore medlemmer en varm tak for et flot fremmøde ved vore forskellige arrangementer i 2014, såvel i foreningsregi som på museet. På gensyn i 2015.

Glædelig jul og godt nytår!

Med venlig lokalhistorisk hilsen
Niels Storgaard Simonsen,
Formand

Tragedien i Skørbæk

Af Jens Erik Christensen

Historien bag en gravsten.

På Karlebo Kirkegård står der lidt nord for kirkens kor en gravsten med denne indskrift:

**MINDE OVER
GDR. JENS CHR. JENSEN
SKØRBÆK
OG HSTRU
LAURA JENSEN
DØDE 27-8 1934.
FRED.**

Stednavnet Skørbæk, eller Skørbæk Huse, er i dag sikkert ukendt af mange, da det ikke længere medtages på landkort eller i vejvisere. Skørbæk lå tæt ved det sydvestlige hjørne af Stasevang Skov på grænsen mellem Karlebo og Blovstrød sogne.

Udsnit af ældre målebordsblad.

(Kort og Matrikelstyrelsen).

At især ældre ægtefæller dør kort tid efter hinanden er ikke ualmindeligt, men at de dør samme dag kunne tyde på en ulykkelig hændelse. Og det bekræftes da også af Karlebo Kirkebog, hvori præsten - lidt usædvanligt – for begges vedkommende har skrevet: *”Død ved Forbrænding ved Gaardens Brand.”*

Jens, Laura og Elly Jensen, ca. 1920.

Foto: Privat eje

Jens Christen Jensen, blev 64 år, og Laura Kirstine Jensen, født Larsen, blev 53 år. Der står endvidere i kirkebogen: *”Politiets Tilladelse 28/8.”* Det må antages, at det, politiet har givet tilladelse til, er, at de to omkomne kunne begravnes. Begravelsen fandt sted d. 3. september, og *”Overalt i Karlebo Sogn vajede Flagene paa halv Stang”*, som en avis skrev.

Ulykken fik stor omtale og var på forsiden af aviserne, både de lokale og de landsdækkende. Frederiksborg Amts Tidende (F.A.T.) skrev allerede d. 27. om aftenen bl.a. følgende om, hvordan branden var blevet opdaget:

"Ilden vækkede Tjenestedrengen, men for sent.

Ilden opdagedes af en 17-aarig Tjenestedreng, Niels Rasmussen, Kirkelte, som bor i en Udbygning ca. 30 m fra Gaarden. Han vaagnede ved godt 2-Tiden ved en Buldren og blev hurtigt klar over, at det var Gaardens Stuehus, som stod i lys Lue.

Drengen løb gennem Haven til Gaardejerens Soveværelse, som vendte ud herimod, og i de følgende Minutter kæmpede han en fortvivlet Kamp for at redde Gaardejer Jensen og Hustruen, som ikke var at se, og derfor maatte være ved at indebrænde.

Han hamrede paa Døre og Vinduer, raabte af alle Kræfter, og søgte selv at klatre gennem Vinduerne. Taget hang imidlertid brændende over ham i Færd med at styrte ned, og desuden saa han gennem Soveværelsesvinduerne, at Ilden allerede blussede stærkt i Værelset, hvor Røgen stod kvælende tyk, saaledes at Ægteparret sandsynligvis allerede paa det Tidspunkt var kvalt af Røgen.

Gaarden havde selv Telefon, men den stod i en af de brændende Stuer, og den unge Karl maatte derfor løbe over Markerne til den fra Brandstedet ret fjerntliggende 'Langiltegaard', hvorfra Falcks Motorsprøjte i Hillerød tilkaldtes.

Skørbækgaard, stuehuset.

Foto: Privateje

Motorsprøjten rykkede ud med største Hast. Men ingen Hast kunde følge Ilden Rasen i det gamle Stuehus. Da Motorsprøjten paa faa Minutter naaede Stedet, blev det meddelt, at der var to Mennesker indebrændt. Paa dette Tidspunkt var det umuligt at trænge ind i Bygningen, da Taget var faldet, og der var derfor intet andet at gøre end at paabegynde Slukningen."

Dagen efter kunne samme avis supplere med:

"Barnets Graad reddede dets Liv.

Brandulykken paa Skørbækgaard havde nær krævet et Menneskeliv til. Det viser sig nu, at den frygtelige Brandulykke paa Skørbækgaard nær have krævet endnu et Menneskeliv. Som omtalt var de omkomne Gaardmandsfolks Datter og Svingersøn, Gartner Jens Petersen fra Kirkelte, i Besøg paa Gaarden Aftenen før Branden. De havde deres lille, halvandet Aar gamle Søn med, og nu oplyses det, at det var Mening at lade Barnet sove paa Gaarden om Natten.

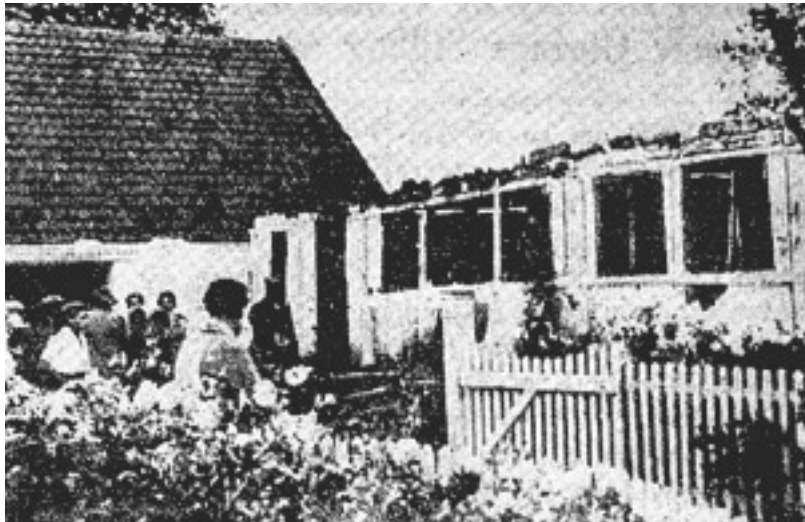
Moderen skulde nemlig komme igen og vaske næste Dag, og da Forældrene ved 22-Tiden tog afsted, sov den Lille. Man mente, det var Synd at vække ham, og Gartner Petersen og Hustru var lige ved at efterlade ham hos Bedsteforældrene, da han heldigvis vaagnede og gav sig til at græde. Saa blev han taget med hjem.

I modsat Fald vilde det lille Barn ganske givet ogsaa være omkommet i Luerne."

Elly Petersen med sønnen Børge der var nær ved at blive brandens 3. offer.

Foto: Privat eje

Brandstedet: Landsbyens Beboere drøfter Rygterne om Mordbrand.

Brandtomten

Efter Nordsjællands Social-Demokrat, 28.08.1934

Politets undersøgelse.

Kriminalpolitiet gik naturligvis i gang med at forsøge at klarlægge årsagen til brandens opståen. Kortslutning i elektriske installationer kunne straks udelukkes, da der ikke var indlagt el på gården. I arbejdet fik politiet stor hjælp af ægteparrets datter, Elly Petersen, der bl. Kunne fortælle, at der om aftenen havde været tændt op i komfuret i køkkenet. I første omgang antog politiet derfor, at en utæthed i skorstenen eller at en gnist, der havde ulmet i husets stråtag, måtte være brandårsagen.

Men denne teori blev forladt, da der mellem ægteparrets senge blev fundet en petroleumslampe, hvis kuppel var knust. Laura Jensen blev også fundet liggende mellem sengene. Da politiet fik oplyst, at hun havde lidt af et hjerteonde, og at hun, når hun fik et anfald om natten, altid stillede en tændt lampe mellem sengene, så sluttede man, at hun under et sådant anfald var kommet til at vælte lampen, der så havde antændt branden. Denne forklaring fandt politiet bestyrket i obduktionsrapporterne, der viste at begge ægtefæller havde sodpartikler i lungerne, hvilket beviste,

at de begge havde været i live, da branden udbrød. Et kraniebrud, der blev konstateret hos Jens Jensen, mentes at måtte være forårsaget af en mur, der var væltet ned over ham under branden.

Politiets konklusion var, at der måtte være tale om et ulykkestilfælde og afviste, at der lå en forbrydelse bag.

Det brændte Ægtepars Datter leder sammen med en Kriminalbetjent efter Tegnebogen, som gav Anledning til Rygterne om Mordbranden.

Efter Nordsjællands Social-Demokrat, 29.08.1934

Rygter om en forbrydelse.

Blandt de mange nysgerrige, der i løbet af dagen samledes ved brandstedet, opstod der hurtigt gisninger om, at det ikke var gået naturligt til, at det ikke var et hændeligt uheld.

I første omgang var det en manglende tegnebog, man hæftede sig ved. Men hvorfor netop den skulle have undgået at blive ødelagt af den voldsomme ild, er et åbent spørgsmål.

Dernæst var det fundet af en diamantbesat guldring uden for soveværelsesvinduet. Ringen havde tilhørt Laura Jensen, som bar den daglig, men altid tog den af om aftenen og lagde den i en æske på et bord i soveværelset. Hvordan kunne den undgå at smelte, og hvordan var den havnet udenfor?

Aviserne fulgte op på den tvivl, der kom til udtryk om årsagen til branden. F.A.T. skrev således dagen efter branden: *"I den forfærdelige Hede har denne Ring altsaa undgaaet den Smeltning, som blev alle andre Genstandes Lod.*

Denne mulighed kan selvfølgelig ikke afvises.

Men det havde været lettere at gaa helt og fuldt ind for Lampe-Teorien, saafremt denne Ring ikke var dukket op paa Skuepladsen for det frygtelige Drama."

Familiens tvivl.

Men den stærkeste overbevisning om, at der lå en forbrydelse bag, fandtes hos familien. I en samtale F.A.T. havde med de omkomnes svigersøn, Jens Petersen, fremkom han med et par iagttagelser i forbindelse med branden, som familien gerne ville have en forklaring på. Diamantringen uden for vinduet til soveværelset, så han bort fra, for den var tydelig præget af ild.

Men for det første: Vinduet til soveværelset havde stået på vid gab, hvilket havde fået tjenestedrengen Niels Rasmussen, til umiddelbart at tro, at Jens og Laura Jensen var sluppet ud i live. Parret havde tidligere sovet med vinduet åben, men efter det var lykkedes en tyv om natten en uges tid før branden at liste sig ind gennem vinduet og stjæle en pung, havde de haft vinduet lukket.

For det andet: Der var noget mærkeligt ved døren i husets gavl. Dørkarmen var i begge sider stærkt forbrændt, og det samme var selve døren i hængselsiden, men håndtagssiden var ikke berørt af ilden. Den måtte altså have stået åben. Hvem havde åbnet den og vinduet – og hvorfor?

Datteren havde fremført dette over for politiet, uden at det tilsyneladende havde rokket ved dets teori om, at branden skyldtes et hændeligt uheld.

Mord i Grønnegade.

Søndag den 21. oktober samme år blev egnens beboere voldsomt opskræmte og meget urolige, da der bredte sig et rygte om en mordbrand i landsbyen Grønnegade, lidt syd for Skørbæk.

En ung mand i byen var om natten gået udenfor i *'et naturligt ærinde'*, som en avis skrev. Han kunne lugte røg og opdagede så, at det brændte i lejligheden hos en 74-årig enke. Sammen med sine forældre fik han tilkaldt brandvæsenet og slukket ilden, der endnu ikke havde fået rigtig fat. Lejlighedens beboer fandt man død, og politiet kunne konstatere, at hun var blevet voldtaget og kvalt.

I første omgang anholdt politiet den unge mand, der havde opdaget branden. Men efter et par dage blev han sat på fri fod igen. Til gengæld tog politiet en anden mand fra Grønnegade med sig, den 32-årige Carl Wagner. Han havde været bortrejst fra byen i nogle dage. Formelt blev han tilbageholdt, fordi han skulle afsone de 60 dages hæfte, han var idømt for manglende betaling af alimentationsbidrag.

Men kun få på egnen var i tvivl om, at man havde fat i den rigtige, og mange mente desuden, at der var en forbindelse mellem mordet i Grønnegade og branden i Skørbæk. Wagner havde været en skræk i området, og man vidste, at han tidligere var blevet idømt 6 års fængsel for voldtægt. Nu håbede man blot på, at politiet kunne samle tilstrækkelige beviser mod ham, eller at han tilstod.

Wagner tilstår.

Den 10. december sprang bomben. Wagner tilstod pludselig ikke alene mordet i Grønnegade, men også at have myrdet Jens og Laura Jensen i Skørbæk, samt en ældre kvinde i Sandbjerg 6 år tidligere.

Da Wagner endelig havde fået munden på gled, skyndte man sig at få

ham stillet for en dommer. Retsmødet blev indledt klokken halv et om natten og varede til om morgenen kl. 6. Pressen var naturligvis til stede og bragte meget fyldige referater af Wagners tilståelser i retten.

Under overskriften

“Carl Wagner aflægger Tilstaaelser, der viser ham som et Udyr af forfærdende Gru”,

skrev Frederiksborg Amts Tidende således om “Mordbranden i Skørbæk

WAGNERS BESTIALSKE FORBRYDELSE I GAARDEJERFAMILIENS SOVEVÆRELSE

**Jens Jensen blev slaaet ihjel, medens han sov. - Hustruen blev
først mishandlet og derefter kvalt.**

Wagner blev derefter foreholdt Sigtelsen for Mordbrand paa “Skørbækgaard” ved Bloustrød, hvor Ægteparret Jens Jensen og Hustruen, Laura Jensen indebrændte Natten til den 27. August.

Fra Frederiksborg Amts Tidende 11.12.1934

DEN FRYGTELIGE FORKLARING

Wagner tilstod, at han havde arbejdet nogen Tid paa “Skørbækgaard”, og i Foraaret 1934 besluttede, at han vilde voldtage Fru Laura Jensen. Han havde

ogsaa en Nat været henne ved Huset, uden det var lykkedes ham at komme til at udføre sit Forsæt.

Brandnatten i Sommer stod han op og gik hen til Gaarden, som kun ligger ca. 1 Kilometer fra hans Hjem. Han ventede der et par Timer uden for Huset og havde forsynet sig med en Tøjrkølle, som han havde fundet ude paa Marken, ligesom han i Huggehuset havde taget et Svingbor for med det at underbore Vinduet til Køkkenet. Han fik Vinduet op og kravlede ind gennem det og gik ind i Soveværelset, hvor han med en Lommelygte, han havde medbragt, undersøgte, hvor Gdr. Jens Jensen laa og sov.

Denne gav han nu et haardt Slag i Hovedet med Køllen.

Han saa det blødte fra et Hul i Tindingen. Gaardejeren laa ellers, som om han sov, men sikkert er han død af Slaget.

Wagner forsøgte at begaa Voldtægt mod Konen, der i Mellemtiden var vaagnet. Hun spurgte, om det var deres Penge, han var ude efter, og hun gav ham Anvisning paa , at der paa Bunden af et Klædeskab laa nogle Tegnebøger. Disse tilegnede han sig. Han fandt det nu sikrest ogsaa at slaa Konen ihjel, for han var klar over, at Manden var død.

Han kvalte derefter Fru Jensen med de bare Hænder.

I Køkkenet fandt han et Par Flasker Petroleum, som han tømte ud over begge Sengene og satte Ild paa det, ligesom han tog Petroleumslampen fra Dagligstuen og kastede den ind mellem Sengene, hvor man fandt den efter Branden. Det var dette, der gav Anledning til Tanken om et Ulykkestilfælde, f. Eks. at Lampen maatte være væltet ned mellem Sengene.

Wagner havde Mordnatten, inden han forlod Gaarden, først forvissat sig om, at Ilden havde rigtig fat, og han tog de Penge, der var i Tegnebøgerne, i alt 110 Kr. ud, og kastede Tegnebøgerne ind i Huset igen. Petroleumsflaskerne medtog han og kastede i et Vandhul i Grønnegade.”

Familien fik således ret. Der havde været tale om en forbrydelse i Skørbæk. Og Elly Petersens svigerdatter, Birgit, der er enke efter Børge Petersen,

fortæller, at svigermøderen resten af livet nærede en stor bitterhed mod politiet, fordi de ikke havde villet lytte til hende og fra begyndelsen for alvor efterforske ulykken som en mordbrand. Formentlig ville man ret hurtigt have fået søgelyset rettet mod Wagner, med det generalieblad han havde. Og måske kunne mordet i Grønnegade være forhindret.

Carl Wagner blev d. 11. april 1935 ved retten i Helsingør idømt livsvarigt fængsel, men d. 6. juni samme år lykkedes det ham at begå selvmord i arresten.

Tak til Birgit Petersen, Kirkelte, for hjælp med oplysninger og fotografier.

Gravstenen på Karlebo Kirkegård

Foto: Jens E Christiansen

Noget om Jellerød og Jellebro.

Af Jens Erik Christiansen

Overskriftens to navne er sikkert velkendte af dette blads læsere. Men lige lidt repetition:

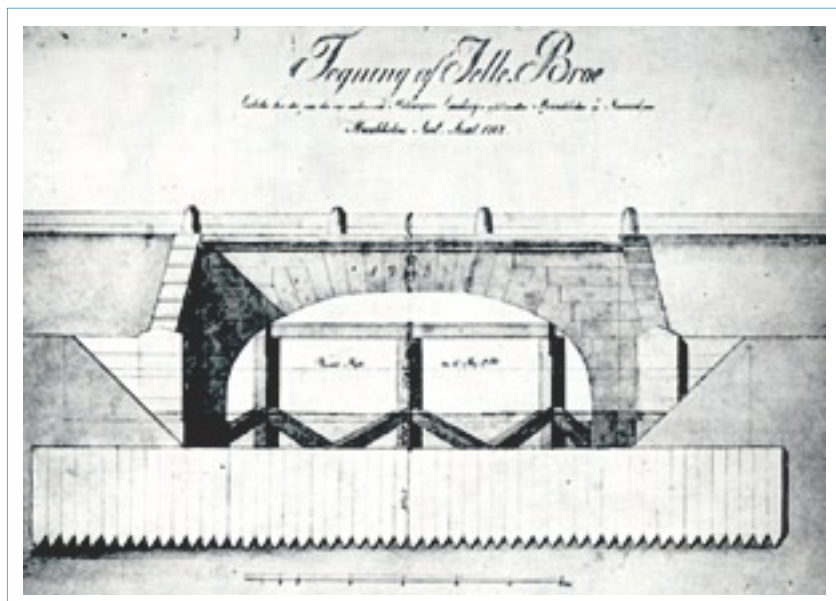
Jellerød eller mere præcist Jellerødgård var en ejendom, der lå lidt nordøst for Kokkedal Station. Det var en meget gammel gård, og den var speciel på den måde, at den altid har ligget alene med alle sine jorder samlet omkring sig. Det normale var ellers at gårdene lå samlet i en større eller mindre landsby med den enkelte gårds marker fordelt på mange små stykker. Først med udskiftningen af landsbyerne i slutningen af 1700- og begyndelsen af 1800-tallet blev jorderne samlet til store enheder og nogle af gårdene flyttet ud på deres marker. Ud over Jellerødgård kendes fra Karlebo Sogn følgende enestegårde, som de kaldes: Borupgård (nævnt 1585), Lerelte (1682), Starshej (1524) og Havegård (1346). Kun sidstnævnte, der ligger ved Gunderød, eksisterer stadig. Jellerødgård blev revet ned i 1963, men navnet Jellerød er bevaret i området, idet det indgår i ikke mindre end 4 vejnavne. (Jellerød Have, Jellerød Parkvej, Jellerødgårdsvej og Jellerødvænge).

Jellerødgård set fra syd. Ca. 1938.

Foto: Fredensborgarkiverne

Jellebro, eller lellebro, som der står på broen, ligger ca. 3 km. nordvest for Jellerød og fører kongevejen mod Helsingør over Nive Å. Den flotte stenbro blev opført i 1787, hvilket også fremgår af en indskrift på broen, hvor den erstattede den gamle bro af træ. Under nedgravningen for nogle år siden af en af de store gasledninger stødte man på stedet på pælerester af en bro, og disse opbevares nu af Fredensborg Lokalhistoriske Museum i Avderød.

Konstruktionstegning af Jelle Broe 1787.

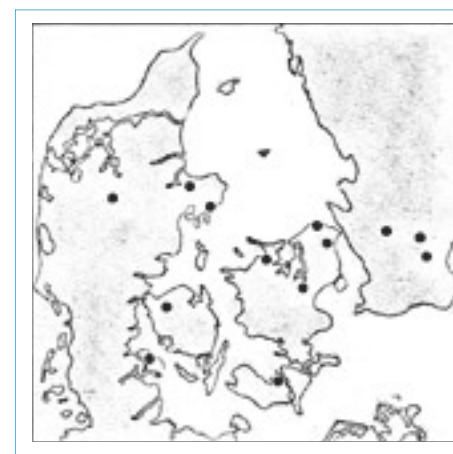
Museum Nordsjælland, Hørsholm

Ville nogen nu spørge om gården og broen har noget med hinanden at gøre, må det helt korte svar være: Nej! - trods det fælles forled. En forklaring skal findes i tidligere former af de to navne.

Navnet Jellerød optræder første gang i en kilde fra omkring år 1375 i formen Hyællerwth, hvor -rwth (w = u), der betyder rydning, efterhånden udviklede sig til -rød. Stednavneforskere mener, at der bag Hyælle antagelig gemmer sig mandsnavnet Hiælle, der kendes fra en svensk runesten. Jellerød skulle altså betyde den rydning, der tilhører manden

Hiælle. Senere former af navnet er Hiellerøid (1555), Hielderødt (1582/83), Hilderoth (1588/89) og Hiellerød (1660/61). Alle formerne har H som for bogstav, men udtalen af det må i tidens løb været blevet svækket, for i 1688 optræder navnet for første gang uden H, nemlig som 'Jellerød Eniste-gaard'.

Jellebro er tidligst nævnt i 1682 i form af marknavnet Gieldebroe Wang, der tilhørte landsbyen Niverød. Senere ses også formen Gielle Broe. Stednavneforskeren John Kousgård Sørensen, der i øvrigt boede i Nivå, har behandlet navnet, dels i sit store værk 'Danske sø- og ånavne' (bd. 2, 1973) og dels i en artikel, 'Gældebro' i tidsskriftet Skalk (1973, nr. 3). Han påviser her, at bronavnet har været udbredt i Danmark og Skåne, mindst 13 steder, i lidt varierende former som Giellebroe, Gillebroe, Giællebroe, Gelbro og Gällabro.

De 13 steder, hvor navnet Giellebro og lign. er påvist. (Efter 'Skalk'.)

Og for mig at se argumenterer han overbevisende om, at Giellebro er en afledning af Gjallarbro, der kendes fra den nordiske mytologi. Den gik over elven Gjall eller Gjoll, der adskilte de levendes verden fra de dødes. I myten om den gode Balders død, dræbt af giften fra misteltenen, nævnes Gjallarbroen, som hans bror, Hermod, må passere i sit i øvrigt mislykkede forsøg på at få Balder tilbage fra dødsriget, Helheim.

Som maleren, grafikeren m.m. Louis Moe (1857-1945) forestillede sig Gjallarbro. (Efter 'Skalk')

Forestillingen om en bro, der forbandt dette liv med det hinsides, har været så stærk og udbredt, at den blev videreført, da kristendommen afløste asatroen. Det fremgår af nogle af middelalderens folkeviser, bl.a. visen 'Troskabseden', der handler om herr Peder og liden Kirsten. Han frier til hende, men hun tvivler på, om hun kan stole på ham – og ikke uden grund. Men da det går op for ham, hvor højt hun elsker ham, besinder han sig. Og visen giver os følgende beskrivelse af hans troskabsed (u er her = v):

"Suige hannom Christt hin rige
hin-anden acter att suige! -
Suige hannom Christt offuer Giellebroe
hin-anden acter att suige i tro!"

Som vel kan 'oversættes' således:
'Kristus vil svigte ham (Peder),
hvis han agter at svigte den anden (liden Kirsten). -
Kristus vil svigte ham over Giellebro,
hvis han agter at svigte den anden i troskab.'

Eller med lidt andre ord: Hvis herr Peder svigter liden Kirsten, vil Kristus ikke hjælpe ham over Giellebroe – underforstået: han vil ende i helvede!

Giellebro som symbol på forbindelsen mellem de to verdener, og på hvilken man blev stillet til regnskab for sit liv, er med tiden blevet glemt, men blev bevaret som fællesnavn for broer, der havde ry for at være farlige, endog livsfarlige, at passere.

At vores lokale Giellebro fik slettet G'et og blev til Jellebro, kan hænge sammen med, at man på egnen var velkendte med navnet Jellerød. Denne mulige afsmitning må så være den eneste forbindelse mellem de to navne.

Udsnit af kort fra 1778 med Gielle Broe afsat. Bemærk at nord er til højre. Efter kopi i Fredensborgarkiverne.

At Jellebro kommer af Gjallarbro er ikke nogen nyhed i Karlebo Lokalhistoriske Forening. Det står anført i foreningens hæfte 'På tur i Karlebo Kommune' (1996), hvortil Vibeke Fenger også henviser i sin artikel 'Kongevej og Jellebro' i Rytterskolen nr. 4, 2010.

Jellebroe 2014

Foto: Flemming Jappsen

Kilder:

Ud over de i teksten anførte kilder er brugt 'Frederiksborg Amts Stednavne' (1929).

80 år gammel brandbil fra Asminderød-Grønholt Kommune doneret til museet. "Ankomsten"

Foto: Flemming Jappsen

Julemarkedet i billeder

Foto: Per Eckart Hansen

Rytterskolens historie

Bladets navn, Rytterskolen, stammer fra den bygning, hvor Fredensborg Lokalhistoriske Museum i Avderød holder til.

Bygningen har siden 1976 desuden været hjemsted for Karlebo Lokalhistoriske Forening.

Bygningen blev opført 1723 som en af 241 skoler, der alle byggedes helt ens i landets 12 såkaldte rytterdistrikter, hvor der skulle oprettes et antal ryttereskadroner.

Derfor kaldes de "rytterskoler", men af datiden blev de formelt kaldt "de kongelige skoler i rytterdistrikterne", fordi kongen, d.v.s. staten, byggede skolerne.

Bygningen har således rummet den tidligere Karlebo Kommunes ældste skole og fungerede som skole i 200 år indtil 1923, hvor den overgik til boligformål.

Her holdt også det første demokratiske valgte folkestyre i Karlebos historie, sogneforstanderskabet, sit konstituerende møde, 11. januar 1842.

Bestyrelsen

Formand:

Niels Storgaard Simonsen tlf: 2341 5440 niels.storgaard@outlook.dk

Næstformand:

Anna-Sophie Simony Dalgaard tlf: 9884 2084 asdalgaard@mail.tele.dk

Kasserer:

Britta Gersner tlf: 4914 4289 b.gersner@gmail.com

Sekretær:

Jens Andersen tlf: 2478 1463 jens.e@andersen.mail.dk

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Merete Gøtzche tlf: 4828 0555 m.go@mail.dk

Birgitte Larsen

(udpeg. af Fredensb. Kom.)

tlf: 4914 3753

Birgitte.Larsen@teliamail.dk

Peter Aarby

tlf: 4914 5281

paarby@post.tdcadsl.dk

Suppleant 1

Flemming Jappsen

tlf: 5124 5338

fl.jappsen@mail.tele.dk

Suppleant 2

Hanne Koudal

tlf: 4914 7313

hanne.koudal@gmail.com